

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 289/2026-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby [REDAKOVANÉ], zastúpeného Ing. JUDr. Dominikom Škohelom, PhD., advokátom, Sládkovičova 297/26, Ilava, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/154/2008 z 5. februára 2009 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo 47/2009 z 13. januára 2010 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 4 a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením krajského súdu sp. zn. 3To/154/2008 z 5. februára 2009 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo 47/2009 z 13. januára 2010. Sťažovateľ navrhuje napadnutý rozsudok krajského súdu a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ zároveň navrhuje, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadostučinenie vo výške 20 000 eur.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 9T/21/2007 zo 14. novembra 2008 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy, za čo bol sťažovateľovi uložený trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd napadnutým uznesením z 5. februára 2009 rozhodol tak, že ho podľa § 319 Trestného poriadku zamietol. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom najvyšší súd napadnutým uznesením z 13. januára 2010 rozhodol tak, že ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že podľa jeho názoru ani jedno z napadnutých uznesení vo vzťahu k sťažovateľovi „neposkytlo materiálnu ochranu práva na obhajobu“.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti z dôvodu jej neprípustnosti [§ 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde] a v časti ako oneskorene podanú [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde].

II.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením krajského súdu:

6. Pokiaľ ide o sťažovateľom napadnuté uznesenie krajského súdu, ústavný súd pripomína, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, že o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, teda spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013, IV. ÚS 68/2020 a i.).

7. Sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu krajského súdu dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol napadnutým uznesením. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ mal vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu k dispozícii účinný prostriedok nápravy (vo forme dovolania), ktorý využil a o ktorom bol oprávnený a povinný rozhodnúť orgán verejnej moci (najvyšší súd), ktorého právomoc predchádza právomoci ústavného súdu. Rozhodovacia činnosť všeobecných súdov všetkých stupňov (vrátane dovolacieho) pritom v zásade pokrýva celý rozsah základných práv spojených s trestným konaním, ktorý je relevantný pre konanie o ústavnej

sťažnosti, keďže všeobecné súdy plnia úlohu nielen ochrancov zákonnosti, ale aj prvotných ochrancov ústavnosti.

8. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie práva na obhajobu, dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je skutočnosť, že bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

9. Nadväzujúc na uvedené, ústavný súd zdôrazňuje, že subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum.

10. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie označených práv napadnutým uznesením krajského súdu vyhodnotil ako neprípustnú a ako takú ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

II.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

11. Pokiaľ ide o sťažovateľom napadnuté uznesenie najvyššieho súdu ústavný súd pripomína, že ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd. Jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

12. Zmeškanie dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti v zmysle § 124 zákona o ústavnom súde neumožňuje zákon o ústavnom súde odpustiť, pričom ide o zákonom ustanovený dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene.

13. Ústavný súd v rámci prípravy predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti zistil, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z 13. januára 2010 bolo sťažovateľovi, ako aj jeho obhajkyni doručené 25. februára 2010.

14. Ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená elektronicky 9. apríla 2026. Sťažovateľ sa teda ochrany svojich označených práv v súvislosti s napadnutým uznesením najvyššieho súdu z 13. januára 2010 domáha jednoznačne po uplynutí lehoty dvoch mesiacov uvedenej v § 124 zákona o ústavnom súde, v dôsledku čoho ju nemožno považovať za podanú včas.

15. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

16. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2026

Peter Molnár
predseda senátu